

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Antal könyvnyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Társadalmi korlátok.

A világ rendjét vizsgálva, tán a legfurcsábbnak tarthatjuk, miképp némely ember legnagyobb érdeme, hogy ezt a világot becses megjelenésével megtisztelte.

Ezért az érdemért aztán busásan szedi a jutalmat. Az első hely mindenütt őt illeti; bárha nem dolgozik, ellenkezőleg lopja az Uristen napját, főleg pedig az éjjelét, azért mégis csak ő a leghivatottabb erkölcsbíró, mert — született. Ez az egy tény elegendő jogcím arra, hogy egy egész életet áthenyélhessen, — fáradás nélkül, tetszése szerint élvezhessen s a jogok tálából a legnagyobb kanállal merithessen. Van vagyona, tekintélye és embertársai közül még a legönzetesebbek is meghajolnak előtte.

Némi önmeztagságunkba, hogy itt ki ne szinezzük azt az ellentétet, mely a „született ur“ és a törekvő, becsületes, szorgalmas ember élete közt oly kihívóan mutatkozik. Ám, ez nem lévén célja cikkünknek, ezuttal csak konstatálni akarjuk, mily különféle az emberek életküzdelme: egyik sima úton, teher nélkül sétál, a másik terhek sulya alatt görnyed és csak kínnal-bajjal haladhat görnyedős sikátorokon.

De mégis, mégis van e különbségben valami, ami az alsóbb rangukat kiengezteli sorsukkal. A munka öröme s

munka után a jól teljesített kötelesség tudata gyönyörködteti a lelket és meggyőzi őket arról, hogy nem élnek hiába. Ott a sivár tunyaság elsenyveszti, eltompítja és vásottá teszi a kedélyt, emitt a munka buzgalma, a törekvés becsületesége mindig új és friss tápot nyújt az alkotni vágyásnak. De ezenkívül még az a kecsegtetés is emeli a lelket, hogy munka révén a megérdemelt jutalomhoz jutunk, mely jutalom nemcsak a munka díjazásából, hanem a társadalmi állás emelkedéséből áll.

Ám, a társadalmi előrehaladásnak határt szab a társadalmi előítélet. A legutóbbi évtizedek ugyan sok társadalmi korlátokat döntöttek le, de nem mind-egyiket. Vannak még mindig rangok és állások, melyekhez közönséges halandók nem juthatnak. Utjukat állják a kasztrendszer maradványai, melyek a különféle rangok minden külső érintkezése dacára tényleg mégis elkülönítik egymástól a társadalmi osztályokat. És se munka, se törekvés, se tudomány, se semminemű egyéni kiválóság nem teheti jóvá azt a hibát, melyet születésünk elvéstésével elkövettünk.

De, amire nem képes a legragyogóbb tehetség, azt játszi szerrel elvégzi a szerelem. Csak lapoztatni kell Európa legmagasabb arisztokráciájának legutóbbi évtizedbeli krónikáját és oly érdekes fejzetekre akadunk, minőket a gyermek-

mesék legmerészebb fantáziája se gondol ki. Ez a krónika tanuja a kasztrendszer korhadtságának. Ime, regény lesz az életből s a regény nem képes meglepőbb rajzát adni a képzelt életalakulásoknak, mint maga az élet. Az etiket nem parancsol már a szívnek, hanem megfordítva. A hatalom, az erőszak nem győzi le a szív vonzódását, a szerelem győz, legyőzi a legnagyobb, a legleküzdhetlenebbeknek látszó akadályokat.

Hiába zárja Koburg Fülöp herceg hűtlen nejét gyógyintézetbe, hiába őrizteti orvossal, komornával, társalkodónóval, szolgálómányokkal, sőt szuronyos őrkkel is, mégis megszökik szive választottjával, aki rangban jóval alatta áll. A hercegasszony legelső sorban nő s csak azután arisztokrata.

E szenzációs szökésből legelőbb az ötlük a szemünkbe, hogy a társadalom mégis csak megszabadítja magát korlátaitól. Az a jelenség, hogy régebben hasonló esetek alig történtek, míg mostanában a különféle rangok házassága, szívbéli vonzódása ugyszólván napirenden van, igazolja, hogy a társadalmi osztályok közelednek egymáshoz, ami egyszerűs mind biztosítékul szolgálhat arra nézve, hogy nem messze az az idő, amikor a születés egymaga nem lesz elegendő jogcím a tekintélyre. A jövő a munka és nem a születés arisztokráciájé. A magas születés nem fog akadályozni senkit ab-

TÁRCA.

Mátyás, az öreg.

Mátyás, az öreg, egy nyári napon
Elém kerül az erdei ösvényen.
Levett kalappal, szóltan üdvözölt
És félre állt alázattal, szerényen.
Én megkérdeztem: hogy van fia, lánya?
Tötyög-e már a fia, unokája?
S köszönte szépen Mátyás, az öreg.

Hogy öszre fordult s aranyfürtöket
Csókolt a napfény a hegyek gerincén:
Karján kosárral ott szemezgetett.
Megláttam őt s menten magamhoz intém.
„Görnyedünk, mondta, hej, hogy elfogy az élet!
Én több szüretet talán meg sem éiek!”
S oly szomorú volt Mátyás, az öreg.

Hogy a tél jött: kis kunyhójukat
A hegyoldalban, magam keresém fel.
Szurdékban ült a kemence mögött
Vesszöt font szegény reszkető kezével.
Veje az asztal mellett ült, pipázott.
Ménycske-lánya a gyerekekkel játszott —
Jaj, hogy köhögött Mátyás, az öreg! —

S megint kinyílt az orgonavirág
S a gólyahirtől sárgultak a lápok
S újra ott járt az erdei uton.
Füvet szedett, meg székifü-virágot.
S hogy jött egy leány, szép, karcsu, mint a szálfá,
Sietve, fűgén megfordult utána
Éz nézte hosszan Mátyás — az öreg.

Erdős Renée.

Éva.

Ott lakott szegény öreg a tenger partján,
ott tengette az életét könyöradományokból. Aki
be ment a műtermébe, annak megmutatta
egyetlen nagy festményét, melyen mintegy ezer
arckép volt, a világ összes történelmi nevezetes-
ségű emberei és asszonyaié, Ádám-tól és Évától
kezdve — XIII. Leóig. Ezt, az egész falat
betöltő, képet mutogatta boldognak, boldogta-
lannak s abból a pénzből, amit látogatói dobál-
tak az ajtón elhelyezett olaszfelirásu perselybe,
tartotta fenn magát és műtermét. Koldulás volt
biz ez, de legalább tisztességes koldulás.

Ott időztem a tenger mellett, a szomszéd
fürdőhelyen már két hete, de még mindig nem
tudtak rá venni, hogy megnézzem az öreget.
Éppen attól irtóztam, hogy megnézzem, mint
egy kiállított tárgy; megbámuljam s ha nem
hiszem el, hogy igazi, akár meg is tapogathassam.
Mert igazán úgy mutogatták egymás-
nak a fürdővendégek szegényt, mint valami

ketrecbe zárt ritkaságot gyerekes kíváncsisággal
kiméletlenül. És meséltek róla kalandosnál-
kalandosabb dolgokat; hogy szerelmi bánata
elől menekült ide, hogy ilyen és ilyen regénye
van az életének, hogy valamikor magas állásu
ur volt, talán gróf is, vagy lsten tudja mi.
Valóságos legendakör támadt körülötte s a ki-
váncsiak egész raja lepte el naponként műter-
mét. Annyi bizonyos, hogy neki több bámulója
volt, mint annak a lexikonképnek.

Sokat unszoltak, különösen az asszonyok,
de sehogysam tudtam rászánni magam, hogy
meglátogassam. Idegenkedtem attól a gondolat-
tól, hogy én is beálljak az izetlenkedők sere-
gébe, meg aztán — tudja az Isten — olyan
eszelsős öreg kontárt sejtettem benne, akivel
kár foglalkozni, akit legfeljebb sajnálni lehet.
Messziről mutogatták gömbtetejű házat a ten-
gerpart hajlásai közt, néha szinte magam is
érdeklődni kezdtem iránta, de aztán megint nem
kellett más, mint a regényes múlt emlegetése,
hogy ismét kiábránduljak a titokzatos fényből.

Egyszer aztán, mikor a tenger partján magá-
nyosan boylongtam, azon vettem észre magam,
hogy az öreg festő műterme előtt állok. Inkább
az ösztön, mint az ész vezetett, amint lassan
közeledtem az épület felé. Ellenállhatatlanul
vonzott a csodálatosan eredeti és szép hajlék-
nak a külseje, melyből és melybe csakugy
özönlött ki s be a nép. Meg volt ebben az
épületben az igazi műremekeknek az a jellemző
tulajdonsága — magamon tapasztaltam —
hogy laikus csak bámulja, de nem tudja: tu-
lajdonképpen mi is a szép rajta. Most már az

ban, hogy szorgalmasan dolgozzék, sőt ellenkezőleg, kötelességévé teendi, hogy közreműködjen embertársainak dolgos versengésében.

Ha majd nemcsak a politika himes mezején fogunk találkozni az arisztokráciával és nemcsak szerelmes szivekkel fognak közeledni egymáshoz a különféle társadalmi rétegek, hanem a tudomány, a kereskedelem és az ipar, szóval: az emberi munkálkodás minden terén vállvetett igyekvéssel fognak együttműködni, remélhetjük, hogy társadalmi életünk meg fog edzeni s a nemzetet jóléthez, boldogsághoz vezérelni.

Az öntöző-művekről.

A termőföldben, a növényi életműködésnél a víznek legtöbb szerepe van. Hazánk lakosságának zöme mezőgazdasággal foglalkozván, értékelni tudja azon állapotot, amidőn a szálas termények fejlődésében megkívánt kellő vízmennyiség a talajban feltalálható.

Ezen állapotot pedig, ha a természetre bízunk, néha szeszélyesen változik és gyakran ingatja gazdáink jövőbe vetett bizalmát.

Hogy a növényi élethez megkívánt vízmennyiség minden körülmények között rendelkezésre álljon, azt csak mesterséges uton lehet elérni.

Nálunk a mesterséges öntözés új dolog és ezért is a gazdasági élet körébe vágó műszaki berendezés eddig szűk ismeretkörre szorult. — Magántulajdonosok elvétele, társulatok meg csak az utóbbi években mozgolódnak az öntözés kérdésének gyakorlati megvalósításán, mióta az államilag segítség törvény alapján van biztosítva az érdekelték részére.

Célszerű öntözőművek építése a föld termőképességének fokozásával nagy jótéményt rejt magába, mert ezáltal megközelítjük a főcélunkat, hogy valamely adott területről a lehető nagyobb termelést megközelítsük.

A gazdálkodásnak legfőbb ellenségét: a rossz időjárást sem rettegi oly félelemmel a gazda,

mert a csapadékhoz fűzött reményei, ha nem is teljesítvük az időjárás által, azt pótolhatja mesterséges uton.

Tudva van, hogy hazánk átlagos termése jóval kevesebb a műveltebb nyugot termési átlagánál.

Ez korántsem onnan ered, hogy talán talajunk gyöngébb volna, vagy éghajlati viszonyaink lennének mostohábbak. Oh, nem. Onnan származik csupán, hogy a modern mezőgazdaságot nehezen sajátítjuk el és idegenkedünk minden újítástól.

Az ideai nagy szárazság következményei, az öntözés kérdését aktuálisabbá tették, mert belátták az érdekeltek, hogy célszerűen tervezett öntözőművek létesítésével a takarmányszükséget kisebbiteni lehetett volna. Az ideai termés súlyos próbára teszi gazdaközönségünket.

A nagy szárazság különösen károsan érintette a mi környékünket, ahol a tejgazdaság és az avval karöltve járó szarvasmarhatenyésztést akarják fellendíteni.

Az ideai esztendőnek komoly tanulsága csak az lehet, hogy az Alföldön öntözőművek létesítésével lehet csak hasonló veszedelmek ellen védekezni.

Megértették ezt a mi környékünkön is és kiváló példával jár elől Szentes város polgármestere, aki ez irányban is akarja a város boldogulását fokozni és keresztül akarja vinni a szentesi közlegelő öntözésének megoldását és a Kurca halászatának biztosítását.

Mivel pedig természetadta előnye Mindszent és Szegvár községeknek éppen úgy megvan, mint Szentesnek, érdemes volna a nevezett községeknek is ez irányban akciót indítani a lakosság jólétének emelése szempontjából.

Ha a kérdés megoldása csak nagyobb, jelentékenyebb áldozat árán volna lehetséges, még akkor is hozzá kellene járulnunk, ha népünk megélhetési viszonyain akarunk segíteni. Ami különben meghozná üdvös gyümölcseit a népesség boldogulásával.

Öreg festő iránt is kezdtem érdeklődni. Akinek ily nagy műérzke van lakása iránt, azzal az emberrel érdemes szóba állani, — ez volt gondolatom.

Faragatlan vörös termésmárványból és téglából készült itt minden s a ház alakja igen hasonlít a szófiai bizánci eredetű bazilikához. A közepén emelkedő — üveglencsékkel borított — kupulából, a világ négy tája felé valóságos kereszt alakjára fejlődött ki az épület. Kisebb-fajta dombon állott s két oldalról lépcsők vezettek fel homlokzatához, a fordulónál szimbolikus szobrok: nagy műgonddal elrendezett csecsebecse minden, vásári munkának sehol semmi nyoma.

Az egész pedig csak akkora volt, mint egy kisebb fajta lakóház. Valóságos miniatűr műremek.

Amikor az előcsarnokon keresztül a kupolás terembe léptem, az öreg éppen magyarázott. Hatalmas, egészen a kupoláig felérő festmény lógott a szemközti falon, rajta tömötten egymásmellett a sok történelmi alak: királyok, pápák és botrányhősök, híres hadvezérek és világhírű gazemberek, királynék és Pompadourok arcképei. Öreg festőnk nem volt válogatós.

Engem azonban minden képnél jobban érdekelt ez az aggastyán, kinek töpörödött, de izgékony alakja ott mozgott az előtérben. Hosszu ősz szakállá fehérpettyes kék nyakkendőjét verdeste beszéd közben, kezében levő hosszú bambuszbottal pedig gyors egymásutánban bökdöste ki az egyes alakokat. A széles vászon meg-megremegett, mikor a bot hozzáért. Olaszul beszélt s hangjából kiértett, hogy betanult s ezerszer eldarált leckéjét mondja: a gyors szóáradatból csak úgy röpködtek felém az (il pappa), (il imperatore) szavak.

Mikor odaálltam a többi közé, azonnal nekem az újonnan érkezettnek, kezdett magyarázni s bambuszpálcaja gyorsan siklott Ádám és Éva alakjától lefelé, végig minden alakon. Azonnal észrevettem, hogy az emberiség összeleinek képmása legalább még egyszer akkora, mint a többié, de azzal a keserves humoru gondolatokkal, hogy: „megérdemlik, hiszen derék gyerekek voltak“, hamarosan tulttem magam a szépségében. Estefelé járt már az idő, a közönség is gyérülni kezdett s én már kétszer hallgattam végig a monókat. Nem tágitottam: feltett szándékom volt, hogy kivárom, míg mindenki eltávozik, kivallatom az öreget.

Hárman voltunk még ott: egy költői hajlamu hölgy, egy uri ember, meg én. A nap leáldozóban utolsó vörvörös sugarait bocsátotta a tenger tükrére. Biborfényben uszott az egész tájék s egy hatalmas sugár szinte bántó élességgel tűzött be a nyitott ajtón. Öreg festőnkre ekkor csodálatos izgatottság szállott. Lázban égő szemekkel pillantott az ajtó felé s aztán szinte rideg nyersséggel utasított ki bennünket, amidőn pedig nem takarodtunk elég gyorsan, idegesen, mohón tuskolt kifelé. Mikor az épületet elhagytuk, szinte odacsukta sarkunkat az ajtóval, úgy sietett.

Meglepett ez a viselkedés, nem tudtam mire magyarázni s távozás közben ide-oda kalandozó gondolatokkal lépegettem lefelé a lépcsőkön, de aztán mindinkább hatalmába kerített a leáldozó nap csodás színpompája s szinte feladni kezdtem az öreg különöset.

Egyszerre azonban különös vágy szállott meg s szinte ösztönszerűleg siettem vissza a lépcsőkön s — szép, vagy nem szép dolog, azzal én akkor nem törődtem — betekinttem az egyik ablakon.

Ujdonságok.

— Erzsébet napja. Tegnap, szeptember 10-én, mint Istenben boldogult Erzsébet királynék öfelsége gyászos halálának évforduló napján, délelőtt 10 órakor a mindszenti róm. kath. templomban délelőtt 10 órakor ünnepélyes gyászmise volt.

— Két új mindszenti tanyai iskola. A tanyák sötét világába is mindegyre jobban terjed a világosság. A műveltség lobogó fáklyái bevilágítanak az apró tanyaházakba, beviszik a tudomány szeretetét és a kultura ekéjével folyvást mélyebb barázdákat hasogatnak az eddig parlagon hevert szűz talajba. Az ős-állapot tehát, mely szerint az iskolák távolsága miatt gyakran félnapig tartó utat kellett megtenni annak a fiúnak, aki elakart jutni valamelyik iskolába, megszűnik. Csongrádmegye tanyáin ugyanis most harmincnégy új iskolát állítanak föl, mind kényelmes, modern épületben helyezik el. A harmincnégy iskolából kettő Mindszentnek is jut. Az iskolák a tervezet szerint egyenkint 13—14,000 koronába kerülnek és 70, 80 tanuló befogadására alkalmasak lesznek. A mindszenti két új tanyai iskola fölépítését már a jövő év tavaszán megfogják kezdeni.

— Kisasszony napja. A nyárutó legpoétikusabb ünnepét ülte csütörtökön a római katolikus egyház. Ez az ünnepnap Mária szeplőtelen fogantatásának van szentelve. A mindszenti r. kath. templomban ez alkalomból ünnepélyes nagymise volt Szűz Mária tiszteletére.

— 5665. A legrégebbi időszámítás tudvalevőleg a zsidóké, akik a világ teremtésétől, vagy onnan számítják az időt, ahogy az ótestamentum tanítása szerint, Isten a világot a semmiből hat nap alatt megteremtette. Ezen időszámítás szerint tegnap, szombaton léptünk be a világ teremtésének 5665-ik esztendőjébe. — Tegnap volt tehát Tisri hónap első napja, a zsidó újévnek, zsidó polgártársaink egyik legnagyobb ünnepének napja is, melyen — az irás szava szerint — Jehova felfekteti az emberiség új nagy könyvét a következő esztendőre, előre kiszabván ebben, kit érjen az új évben

Az ablak felső tábláján keresztül belopódzó fény sugar egy tűkőrré tűzött, mely azelőtt nem volt azon a helyen s innen fokozott erővel, szinte vakítóan világította meg Éva alakját. Félig-meddig árnyékban volt, mikor én az előbb láttam, most a biborszínű világításban egész szépségében bontakozott ki. Ami rajongó művészet csak rá tud varázsolni, az mind ott volt ebben a hódító női alakban, mely, mikor így a nap vörös fénye ráragyogott, szinte élt s mintha ki akart volna lépni a keretből.

Előtte pedig a földre borulva, ott feküdt az öreg festő és sirt. Egész testében reszketett s a csukott ablakon keresztül is áthallatszott kinos zokogása...

— Éva! Éva!...

Hajnózi Ferenoz.

Élet.

Meghatva, szinte áhitattal állok
Minden parányi alkotással szemben,
A drága élet szentségét becsülve,
Határtalan részvét dobog szívemben.

Sétáimon — erdőkön, réten, utcán —
Tekintetem lenn jár az ut porában,
Hogy a bogárkát, a tömérdek apró,
Élő parányt el ne tiporja lábam.

Aggódva értük és vigyázva rájuk,
Figyelmes gondnal léptemet kimérem.
Csordullig telve forró szánalommal,
A legutolsó férget is kimérem.

De a kegyes czárt, az imádkozó czárt,
Akí a harcok véres piaczára
Ezrével küldi a családapákat —:
Magam kötném föl a legelső fára!...

Ábrányi Emil.

szerencse, boldogság, tisztelet; kit sujtson csapás, betegség, halál, az ő érdeme szerint, ahogy isten jutalmazni vagy büntetni érdemesnek ítélte. A mindszenti zsidó-templom is megtelt e napon a hívőkkel, akik ájtatos imákban vezekeltek és kérték a Jehovát, hogy kegyes bírájuk legyen az új esztendőben.

— **Sándorfalva 25 éves jubileuma.** A szomszédos Sándorfalva község előljárósága már hónapok óta készül arra, hogy minél nagyobb fénytel ünnepelje meg a község megalapításának negyedszázados évfordulóját. Az egész vármegye népét érdeklő ünnepélyt október hó 16-án tartják meg. Az ünnepélyre meghívják a vármegyét, Mindszent, valamint a megyebeli községeket, Szeged és Szentés törvényhatóságát és Pallavicini Sándor örgrófot. Az ünnepély végleges sorrendjét a legközelebbi közgyűlésen fogja a község képviselőtestülete megállapítani és a meghívókat — ehez képest — e hó végén küldik szét.

— **A papir drágább lesz.** Bécsből jelentik, hogy a papirgyárosok legnagyobb része körlevélben tudatta vevőivel, hogy a fatartalmu és famentes papírok árát december elsejétől fogva fölemelik.

— **A korcsmák vasárnapi munkaszünete.** Számos törvényhatóság fölliratban kérte a kormányt, hogy hozza be a korcsmák és italmérések vasárnapi munkaszünetét. Tisza István gróf miniszterelnök most megküldte ebben a tárgyban kiadott rendeletét a törvényhatóságoknak. A miniszterelnök tudatja, hogy a kérésnek nem tehet eleget, fölhívja azonban a hatóságokat egy érvényben levő, de teljesen figyelmen kívül hagyott törvény szigorú végrehajtására. Eszerint vasárnap és ünnepnapokon istentisztelet és körmenetek idejében a templomok közelében levő korcsmákat, italméréseket nem szabad nyitva tartani. Ezt a rendelkezést följuttja a miniszter és fölszólítja a hatóságokat, hogy vigyázzanak ezen a pontos betartására.

— **Szédelgés sorsjegyekkel.** Utazó úgynökök, kik sorsjegyekkel, részletekkel és hasonló értékpapírokkal házalnak, sokszor visszaéltek már a mindszenti közönség bizalmával s a gyanutlan vevők csak akkor látták, hogy mennyire rá vannak szedve, amikor az úgynök ur — aki rendszerint hangzatos czimek alatt utazik — már árkon-bokron túl volt. Természetes, hogy az ily eljárás nagy hátrányára van a sokszor nemes czélokot szolgáló úgynök, amelyet az úgynök urak ily csalárdsággal a közönség szemében teljesen diszkreditálnak. Házról-házra járva, mindenféle légből kapott ígéretekkel ámitják a hiszékeny közönséget; oly ígéretekkel, amelyet eszük ágában sincs betartani! Bizonyára szolgálatot teszünk a közönségnek, ha ezekre felhívjuk figyelmét s ajánljuk, hogy jól megnézzék kinél vásárolja sorsjegyeit s üres ígéreteknek hitelt ne adjon.

— **Gyöngyös ujjáépítése.** Gyöngyös városán is beteljesedik a phönix regéje. Hamvaiból új életre kel, szebb, modernebb lesz, mint azelőtt. A tűzvész végtelen pusztítást okozott, nyomor, inség lép nyomába, de tanulsággal is szolgált. Ez a tanulság a jövő Gyöngyösének válik hasznára. Az elpusztult területen kidolgozott terv szerint építik újra az utcákat, ami teljesen modern képet fog adni a városnak. Az új utcák szélesebbek lesznek, az építkezésnél szem előtt tartják a tűzbiztonsági követelményeket s a malomárkot betömjék. Az átalakítás és újítás hozzávetően 180 ezer koronába kerül. Az építkezések befejezte után vízvezetékkel akarják ellátni a várost, melynek vizét a Mérges patak szolgáltatná.

— **Nyilvános elszámolás.** A Károly-ovoda ujonan épült játszóterében folyó évi augusztus hó 28-án megtartott műkedvelői előadás anyagi sikere ez volt: jegyekből befolyt 72 kor. 20 fill., felülfizetésekkel 7 kor. 30 fill., így összes bevétel 79 kor. 50 fill., összes kiadás 35 kor. 40 fill., marad tehát a szegény ovodás gyermekek felruházására 44 kor. 10 fill. Felülfizetni kegyesek voltak: Veres Sándor, Geigner Lipót, Kádár Lajos 1—1 kor., Kádár Szilveszter 2 kor., Goldner Ödön 60 fill., Gyártás Géza, Kósa József, Megyeri Gyula 40—40 fill., Almásy Pál 30 fill., Hegyesi Illés 20 fill. Fogadják a szereplők, az érdeklődők és jótévők a rendezőség hálás köszönetét.

— **Borjudijazás Mindszenten.** Csongrád-vármegye gazdasági egyesülete — mint biztos forrásból értesülünk — az idej borjudijazásokat Kistelek helyett Mindszenten fogja a jövő hónapban megtartani. A gazdasági egyesület vezetői ezen elhatározásra az bírták, hogy Kistelek környékén az utóbbi időben járványos állapotbetegségek uralkodnak, Mindszenti határa ellenben járványmentes s ugyanitt a legszebb tájfajta jószágok találhatóak. A díjakat, melyek létesítéséhez a földművelésügyi miniszter, Csongrád-vármegye törvényhatósága és a gazdasági egyesület járultak, egy éven aluli, egy és két éven felüli tiszta magyar vagy tájfajta borjak tulajdonosai között fogja az egyesület kiosztani. A díjazás helyéről, idejéről és föltételeiről a közönséget annak idején értesíteni fogjuk.

— **A vérbaj gyógyítása.** Az emberiségre nézve óriási fontosságú esemény hírére jelentik Berlinből, amely hírt azonban — mint a legtöbb e fajta hírt — egyelőre a legnagyobb óvatossággal kell fogadni. E hónap 22-én kezdődik meg ott a nemzetközi börgyógyászati kongresszus, amelynek nagy szenzációja lesz. Quiry és Champagne, francia orvosok azt fogják bejelenteni, hogy sikerült nekik a bujakór bacillust felfedezni. Szerintük festés és rendkívüli nagytítás mellett ezen bacillus mindazon egyének vérében kimutatható, akik valaha bujakórban szenvedtek. A bacillus felfedezése után a két orvos a vértisztító eljárást kísérlette meg és ez állítólag sikerült is nekik. Már öt év előtt sikerült nekik a bujakór szérumát felfedezni, amelyet kísérletileg majmokban alkalmaztak. Az oltás eredménye az volt, hogy a betegség külső szimptomáival együtt a vér tisztulása is fokozatosan haladt előre és a vérből a bacillusok aránylag rövid idő alatt teljesen kipszultak. Ezután olyan embereket is gyógykezelték, akik már a betegségnek előrehaladt stádiumába voltak s a gyógyulás állítólag bekövetkezett. A kongresszus beható tanulmány tárgyává fogja tenni a francia orvosok felfedezését.

— **Sziven lőtte magát.** Borsos István 21 éves nagymágocsi cséplőmunkás reménytelenül szeretett egy csinos kévevágó leányt. Hogy szerelme viszonzásra nem talált, elkeseredettségében tegnapelőtt reggel 8 órakor, éppen midőn az összes cséplőmunkások reggeléhez ültek, Borsos a tarisznyából kenyerével egyidejűleg előkapta revolverét s földön ülő helyzetben sziven lőtte magát. Pár pernyi vonaglás után meghalt. Szerelme tárgyához címzett, nagyterjedelmű, szerelemtől ömlengő levelet találtak tarisznyájában, melyben öngyilkosságát is emlegette. A szerelmes legényt tegnap temették el nagy részvét mellett.

— **Még mindig lehet vagyont szerezni.** Manapság már mesék országába valónak hiszik azt, ha valaki vagyont szerez valahol. Amerika is régen levetette már e régenyes színezetet. Bizony ott is keservesen kell dolgozni s nem potyognak a dollárok az égből. Talán Ausztrália az egyedüli földrész, ahol még ismeretlen kincseket rejt a föld méhe. Egy szegény angol kazánfűtő, megunva gyötrelmes életét,

beállott kőbányásznak Uj-Seeland szigetén. Itt se ment jobban a dolga. De a véletlen dönti el az ember sorsát. Egyszer szokatlanul szép vadgalamb röppent el feje fölött, felkapott hát egy követ, hátha te tudná ütni. A színes kvarc azonban lekötötte figyelmét. Alaposabban megnézte s ekkor vékony aranyereket vett rajta észre. Körülnézett s meggyőződött, hogy az egész kőzetet aranytartalmu kvarc alkotja. Felfedezését titokban tartotta s megszerezte lassanként egy kis darab terület tulajdonjogát. Nemsokára egy gazdag emberrel társulva az egész területet megvásárolták. A napokban irt haza a szegény Northfelds Albert, a volt fűtő, anyjának s örömmel tudatja, hogy 75,000 font sterlinggel (kb. 2 millió koronával) zsebébe tér haza Angliába, hol végleg meglelepszik. Ennyiért adta el ugyanis társának résztulajdonjogát.

— **Önkéntes tűzoltóságunk.** Mindszenti község képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor tartott közgyűlésében egyhangulag és nagy lelkesedéssel fogadott határozatában kimondotta, hogy a községben már régebben megalakult önkéntes tűzoltóegylet céljaira rendelkezésre álló 1400 koronát az egyesület számára folyósítja s az egyesület évenként 300 korona segélyvel támogatja. Az önkéntes tűzoltóság ekként — hosszú vajadás után — életre kel. Adja Isten, hogy minél kevesebb szükségünk legyen munkásságuk igénybevételére.

— **A borital és huszfogyasztás bérletére vonatkozólag a pénzügyigazgatósággal kötött községi szerződést a m. kir. pénzügyminisztérium jóváhagyta s így a fogyasztási adók kezelését a következő években a község saját maga fogja eszközölni.**

— **A gazdatisztek küzdelme a jogért.** A diplomátlan gazdatisztek ügyében a jobbra fordult körülményeket fel akarja a Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete használni, sőt ki is aknázni az egész tábor jogos érdekében. Ebből az okból sorra rendezik az országban a gazdatiszti vándorgyűléseket. Legközelebb szeptember 18-án Léván s Békés Gyulán lesznek ily gyűlések és pedig mindkét városban a városházák tanácsstermeiben, tehát a legteljesebb nyilvánosságban. Lévára Bars megye, Békés Gyulára pedig Arad, Békés, Csanád és Csongrád megyék összes diplomátlan gazdatisztei meghívotnak a tanácskozásra. Tanácskozni fognak pedig e gyűléseken a nem okleveles gazdatisztek az őket legközelebb érintő kérdésekről, vagyis a gazdatiszti törvény megváltoztatásának és a gyakorlati gazdatiszti vizsgának kérdéseiről, valamint ezekkel kapcsolatosan a visszaható erejű törvény és miniszteri rendelet által megátadott jogaikról. A gazdatisztek küzdelmét minden valószínűség szerint siker fogja koronázni, mert Tallián Béla földművelésügyi miniszter a törvény revíziójára vonatkozólag kötelező ígéretet tett a legközelebb lefolyt költségvetési vita alatt.

— **A vásárhelyi fogyasztási adó.** Hódmező-Vásárhely város és a pénzügyminiszter között a bor- és huszfogyasztási adók megváltása tekintetében megegyezés jött létre. A város 62,000 koronát fizet az államnak.

— **A részegekre az angyalok vigyáznak.** Ugyancsak furcsa vasúti kaland esett meg e hó 8-án este egy mindszenti úriemberrel. Szerencsére nem vált végzetesé, de éppen ez által igazolja a címül szolgáló szép mondás igazságát. Az illető ur ugyanis, a jelzett szép nap estéjén, tulságosan dus délutáni borozgatás után. Szegedre akarván utazni, felült (Tévedésből másodosztályu jeggyel III-ad osztályu kupéba kapaszkodott fel.) Vásárhelyre megérkezve, a 3 óra várakozási időt szintén korcsmában töltötte. Kacsaringósan dűledezve kátyogott ki a vasútra, ahol aztán a jószívű emberek, látva tehetetlen állapotát, fölsegítették a kupéba. A feje rettenetesen forró volt a sők

Hegedüs fényképész mindig csak vasárnap a Katholikus Kör udvarán délelőtt 9 órától kezdve d. u. 6 óráig fényképfelvételeket eszközöl mérsékelt díjazás mellett

